

ГЛОБАЛЬНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ФОРМУВАННЯ КОМЕРЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Чижов Є.Д., гр. МЕВз-19м

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.А. Кулініч**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

В умовах ринкової економіки в Україні підприємства отримали право самостійно встановлювати зв'язки на основі договору (контракту чи угоди), яке ґрунтується на нормах цивільного та господарського законодавства країни. Однак, сучасні тенденції глобального розвитку доводять необхідність урахування зовнішньодержавного середовища, як вагомого елемента формування комерційної політики ринкового суб'єкта. Серед дослідженої сукупності параметрів можна виділити певні ознаки, що розкривають сутність зовнішнього середовища. Їх доцільно поділяти на чотири групи: 1) комплекси геополітичних відносин (політичних, соціокультурних, правових), які визначаються центрами сили, а також традиціями і нормами моралі; 2) найважливіші інститути та агенти; 3) сукупність основних для економіки держави ресурсних (засобів виробництва, інформації, робочої сили фінансів) і збутових ринків; 4) соціально-економічні процеси і явища (економічна кон'юнктура, НПП, структура світового господарства, екологія).

Всі фактори глобального середовища, можна розділити на дві групи: економічного та неекономічного характеру. Суттєвими факторами неекономічного характеру можна визначити діяльність окремих держав або об'єднань в політичній або воєнній сферах, а також загальне соціально-природне середовище, яке включає етнічні релігійні та природоохоронні аспекти. Не зважаючи на уявну відособленість кожного з перелічених параметрів, у реальному житті вони тісно взаємопов'язані і виключно теоретичному аналізу виникає можливість дослідження кожного з них. Фактори зовнішнього середовища істотно впливають на особливості функціонування суб'єктів світової економіки і тому ретельно аналізуються при розробці довгострокових програм будь-яких міжнародних структур.

Глобалізація економічного розвитку – це встановлення безпосереднього зв'язку національної економіки та світового господарства, їх глибокий взаємовплив. В наш час ні одну господарську акцію не можливо провести у відриві від світогосподарських процесів. Це обумовлено масштабами сучасного виробництва та збільшенням ролі міжнародного розподілу і кооперації праці в розвитку національних економік.

Світова практика виробила низку вимог до урахування кількісних і якісних факторів зовнішнього характеру при розробці комерційного комерційної політики підприємства. Зовнішні чинники впливають на комерційну діяльність через умови і режими, які створюються для функціонування внутрішнього ринку. До основних чинників макроекономічного впливу можна віднести: 1) лібералізацію, що характеризується децентралізацією управління, розвитком підприємництва, вільним рухом капіталів, товарів і послуг, ринковим ціноутворенням. Усе це створює сприятливі умови для розвитку комерційної діяльності. Неконтрольована лібералізація спричиняє значні деформації на ринку товарів і послуг; 2) товарно-грошові відносини як складову частину ринкових відносин загальноєкономічних для ринково-зорієнтованих економік. Реальним виявом товарно-грошових відносин є те, що вироблена продукція більшість видів ресурсів визнаються товаром і обмінюються на ринку у формі купівлі-продажу. Це значно розширює сферу комерційної діяльності, структуру її в межах окремих видів ринків (товарів, сировини, нерухомості, засобів виробництва, послуг); 3) рівень доходів покупців, який визначає платоспроможний попит і безпосередньо впливає на комерційну діяльність. Чим вищий рівень доходів, тим активніше функціонує ринок, тим більші масштаби купівлі-продажів. Відповідно інтенсифікується комерційна діяльність, удосконалюються форми і методи купівлі-продажу, різноманітнішими стають комерційні операції; 4) податкову систему, що виступає важливою умовою і чинником розвитку комерційної діяльності, оскільки з посиленням податкового «пресу» комерційна діяльність знижує активність або переходить у сектор нелегальної економіки.

Досвід світових та вітчизняних торговельних підприємств свідчить, що глобалізація економічного розвитку посилюється в умовах розгортання інтернаціоналізації виробництва та інтенсифікації інтеграційних процесів, а ефективність господарських зв'язків між постачальниками і покупцями товарів значною мірою залежить від ступеню їх урегульованості на макрорівні державою, що має у розпорядженні прямі та непрямі важелі впливу. До арсеналу державних важелів впливу входять законодавчі акти, які регламентують взаємовідносини між окремими підприємствами, визначають напрями розвитку окремих галузей народногосподарського комплексу, систему оподаткування, формують соціальні цінності суспільства, тощо. Так держава здійснює організаційно-правове регулювання комерційної діяльності і господарських зв'язків підприємств.